

תקנות רישוי שירותי התעופה (בתי ספר להוראת טיס),
תשל"א-1971(*)

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 4 ו-23 לחוק רישוי שירותי התעופה,
תשכ"ג-1963, אני מתקין תקנות אלה:

פרק ראשון: כללי

1. בתקנות אלה –
- הגדרות
- "המנהל" – ראש מינהל התעופה האזרחית במשרד התחבורה או מי שהוא הסמיך לענין תקנות אלה, כולן או מקצתן;
- "כלי טיס" – כמשמעותו בתקנות הטיס (רשיונות לעובדי טיס), תק' תשמ"ה-1985, תשמ"א-1981 (להלן – תקנות הרשיונות);
- "בית ספר" – בית ספר להוראת טיס לאנשי צוות כאמור בתקנה 5(1) לתקנות הרשיונות, לרבות מועדון תעופה;
- "מועדון תעופה" – עמותה שנרשמה לפי חוק העמותות, תש"ם-1980, שיש בה עשרה חברים לפחות ושמטרתה לפעול לקידום הטיס;
- "מתלמד" – לרבות טייס מתלמד כמשמעותו בתקנות הרשיונות;
- "לימודי קרקע" – לימודים עיוניים הקשורים בהכשרת אדם לקבלת רשיון או הגדר כמשמעותם בתקנות הרשיונות.
2. לא יחזיק אדם ולא ינהל בית ספר אלא ברשיון מאת המנהל ובהתאם לתנאי הרשיון.
- בית ספר לטיס

פרק שני: רשיון בית ספר

3. בקשת רשיון להחזקת בית ספר ולניהולו לפי תקנה 2 (להלן – בקשת רשיון רשיון בית ספר) או לחידושו, תוגש למנהל בטופס שקבע המנהל ושניתן להשיגו במשרדו.
4. לא יינתן רשיון בית ספר ולא יחודש אלא לאחר שהמבקש הוכיח, מתן רשיון להנחת דעתו של המנהל, כי עומדים לרשותו –

(*) פורסמו ק"ת מס' 2711 מיום ח' בתמוז תשל"א (1.7.1971) עמ' 1284. תוקנו ק"ת תש"ם מס' 4113 מיום 22.4.1980 עמ' 1400. ק"ת תשמ"ה מס' 4775 מיום 14.3.1985 עמ' 859. ק"ת תשע"ח מס' 7908 מיום 27.12.2017 עמ' 452 – תק' תשע"ח-2017.

- (1) מקום מתאים למשרד וללימודי קרקע;
- (2) כלי טיס מהסוג המתאים להוראת טיס בבית הספר והם במצב תקין ומצויידיים בציוד שקבע המנהל כדי להבטיח למי שמורה טיס באותו כלי טיס את השליטה המלאה בו בכל עת;
- (3) המיתקנים והציוד הדרושים לצרכי הוראה;
- (4) מדריך טיס ראשי שהמנהל נתן לו היתר לניהול בית ספר, לאחר שהוכיח להנחת דעתו של המנהל ידע מקצועי ונסיון כמפורט בתקנה 5;
- (5) ביטוח המתלמדים, המדריכים, בית הספר וכן צד שלישי להנחת דעתו של המנהל.
- תק' תשע"ח-2017*
5. לא יינתן לאדם היתר לשמש כמדריך טיס ראשי אלא אם –
- (א) (1) מלאו לו 21 שנה;
- (2) הוא בעל רשיון טיס והגדר מכשירים וכן בעל רשיון מדריך טיס והגדר מתאימים;
- (3) הוא הוכיח להנחת דעתו של המנהל נסיון של לפחות אלף שעות זמן טיסה במטוס כטייס-מפקד, מהם לפחות 500 שעות טיסה כמדריך, והיה בעל רשיון מדריך טיס בהתאם לפרק החמישי לחלק ב' של תקנות הרשיונות בשנתיים האחרונות שלפני הגשת הבקשה למתן ההיתר.
- (ב) מדריך טיס ראשי יהיה אחראי על ההדרכה בבית ספר, ובין השאר ימלא בו את התפקידים האלה:
- (1) יאשר דו"חות אימונים, תוצאות בחינות, תעודות העברה ותעודות גמר;
- (2) יוודא רמת הדרכה נאותה;
- (3) יתכנן את פעילות כלי הטיס, המדריכים והמתלמדים;
- (4) ינהל מסמכי מעקב אחר התקדמות התלמידים והישגיהם;
- (5) יערוך מבחנים לקביעת רמת המתלמדים והישגיהם;
- (6) יפקח על המדריכים ועל עבודתם;
- (7) יפקח על רמת לימודי הקרקע ועל המדריכים;
- (8) יקיים קשר מתמיד עם המנהל בכל הנוגע להדרכה בבית הספר.

* פסקה (5) תבוטל ביום תחילת תקנות הטיס (חובת ביטוח בהפעלה מסחרית של כלי טיס), תשע"ח-2017 (כלומר ביום 27.6.2018).

6. לא יינתן רישיון בית ספר אלא לבעל רישיון מפעיל לפי סעיף 2(א) רישיון מפעיל לחוק; הוא ייחשב כחלק בלתי נפרד ממנו ויחולו עליו כל התנאים האמורים ברשיון המפעיל.
7. המנהל רשאי לתת רישיון לבית ספר, לסרב לתתו או להתלותו, להגביל ברשיון את המספר והסוג של כלי הטיס שיורשו לבית הספר ואת מספר המתלמידים בו, וכן רשאי הוא לתת היתר למדריך טיס ראשי או לסרב לתתו.
8. (א) לא יעביר אדם רישיון בית ספר בכל דרך שהיא ולא ירשה לאחר להחזיק או לנהל בית ספר על פי רישיון שניתן לו אלא לפי היתר בכתב ומראש מאת המנהל.
- (ב) ניתן רישיון בית ספר לתאגיד, לא ייעשה כל שינוי בתאגיד על ידי הוספה או החלפה של חבר או שותף, או על ידי העברת השליטה בתאגיד או על ידי העברה, הוספה או חלוקה מחדש של זכויות, או על ידי ביטול, העברה או הקצאה חדשה של מניות, בין חברי התאגיד לבין עצמם או ביניהם לבין מי שאינו חבר התאגיד, אלא בהסכמה בכתב ומראש מאת המנהל.
- (ג) ניתן רישיון בית ספר לתאגיד שהשליטה בו היא בידי תאגיד אחר או שמניות ממניותיו בידי תאגיד אחר, יחולו הוראות תקנת משנה (ב) גם על התאגיד האחר.
- (ד) בתקנה זו, "תאגיד" למעט מועדון תעופה.
9. בעל רישיון בית ספר יחזיק את הרשיון במקום נראה לעין בבית ספרו.
10. (א) בעל בית ספר ימציא למנהל לפי דרישתו את כלי הטיס והציוד המשמשים לצרכי הוראת טיס בבית ספרו לשם בדיקה ובקורת. (ב) המנהל רשאי בכל עת סבירה להיכנס לבית ספר לשם –
- (1) בדיקת כלי הטיס, הציוד והמיתקנים ובקורתם;
 - (2) בקורת שיטות ההוראה והתאמתן לתכנית הלימודים;
 - (3) בדיקת קיומן של הוראות תקנות אלה.
11. לא יעסיק בעל בית ספר בהוראת טיסה אלא אדם כאמור בפרק החמישי לחלק ב' של תקנות הרשיונות שהוא בעל הכשרה, ידיעה מקצועית ונסיון בלימודי קרקע להנחת דעתו של המנהל (להלן – רישיון מדריך טיס), ולא ירשה למי שאינו בעל רישיון מדריך טיס להורות טיסה בבית ספרו.

העסקת מדריך
טיס מוסמך
בלבר

12. לא יורה אדם טיס ולא ירשה בעל בית ספר להורות טיס בבית ספרו אלא בכלי טיס שאושר הוראה – בכלי טיס שאושר
13. (א) בעל בית ספר ינהל ספר רישום שבו יצויינו מדי יום ביומו לגבי כל מתלמד לחוד – ספר רישום
- (1) שמו, מענו ומספר תעודת הזהות או הדרכון של המתלמד;
 (2) תוצאות הבדיקה הרפואית שבה עמד;
 (3) מועד התחלת הלימודים;
 (4) מספר השיעורים, סדרם ותמציתם;
 (5) מועד סיום הלימודים;
 (6) פרטי הבחינות שבהן נבחן ותוצאותיהן;
 (7) פרטים נוספים שדרש המנהל.
- (ב) בעל בית ספר אחראי לרישום בספר הרישום ולנכונות הפרטים שנרשמו בו.
- (ג) ספר הרישום יישמר בבית ספר לפחות שלוש שנים מיום הרישום האחרון בו.
14. (א) בעל בית ספר יציג למנהל לפי דרישתו את ספר הרישום. המצאת ספר רישום
- (ב) בעל בית ספר ימציא למנהל לפי דרישתו דו"חות, הודעות, פרטים או מסמכים אחרים הנוגעים לפעולות בית הספר וימסור פרטים נכונים ומלאים ותשובות נכונות ומלאות ככל שיידרש.
15. (א) בעל בית ספר ינהל ספר רישום טיסות, בצורה שהורה המנהל, שבו יצויינו הפרטים המדוייקים של כל טיסה בכל כלי טיס המופעל בידי בית הספר, לרבות – ספר טיסות
- (1) זמן המראה וזמן נחיתה של כלי הטיס;
 (2) הצוות שהטיס את כלי הטיס, לרבות המתלמד שטס בו;
 (3) התרגילים שבוצעו בכלי הטיס;
 (4) נתיבי הטיסה;
 (5) מטרת הטיסה.
- (ב) ספר הטיסות יישמר בבית ספר לפחות שלוש שנים מיום הרישום האחרון שנעשה בו.

פרק שלישי: תכנית לימודים והסמכת מתלמידים

16. (א) בית ספר יכין תכנית לימודים ויגיש אותה לאישור המנהל לא תכנית לימודים יאוחר מיום הגשת הבקשה לרשיון בית ספר.
- (ב) אישר המנהל תכנית לימודים כאמור, חייב בעל בית הספר וכל בעל הגדר הדרכה להורות טיס לפי התכנית.
- (ג) לא ישנה בעל בית ספר את תכנית הלימודים שאושרה לו, אלא בהסכמת המנהל.
17. (א) סיים מתלמד נושא מנושאי תכנית הלימודים, יערוך בעל בית הספר מבחן להוכחת ידיעותיו של המתלמד, כפי שהורה המנהל.
- (ב) לא יערוך בעל בית ספר מבחן בנושאי לימודי קרקע אלא אם הוכיח המתלמד כי נכח בלפחות שלשה רבעים מסך כל השעורים לפי תכנית הלימודים באותו נושא.
- (ג) בעל בית ספר ישמור כל בחינה בכתב וכל דיווח ממבחן טיסה בתיקו האישי של המתלמד, לתקופה של שנתיים לפחות לאחר הסכמתו.
- (ד) עמד מתלמד בהצלחה בכל נושאי תכנית הלימודים, תוענק לו מאת בית הספר שבו למד תעודת גמר מאושרת בחתימת ידו של מדריך הטיס באותו בית ספר.
18. תעודת הגמר תהיה בצורה ובנוסח שקבע המנהל. תוכן תעודת גמר
19. (א) לא סיים מתלמד את כל תכנית הלימודים בבית ספר פלוני, רשאי הוא להמשיך לימודיו בבית ספר אחר; הנסיון, כושר הביצוע והידיעה המקצועית שרכש בבית הספר שממנו עבר, יובאו בחשבון בבית הספר שאליו עבר בהערכת הנסיון, כושר הביצוע והידיעה המקצועית הכוללים הנדרשים ממנו לפי תקנות הרשיונות לקבלת רשיון טיס.
- (ב) עבר מתלמד מבית ספר אחד למשנהו יינתן לו מאת בית הספר שממנו עבר אישור, בחתימת ידו של מדריך הטיס הראשי באותו בית ספר, שבו יפורסו הישגיו של המתלמד בבית הספר שממנו עבר, בהסתמך על ספר הרישום, ובלבד שלא יינתן אישור כאמור אלא אם רכש המתלמד באותו בית ספר לפני קבלת האישור לפחות מחצית מהנסיון, כושר הביצוע והידיעה המקצועית הנדרשים בהתאם לתכנית הלימודים המאושרת באותו בית ספר.
- (ג) עבר מתלמד מבית ספר אחד למשנהו, יועבר תיקו האישי, לרבות פרטי הרישום בספר הרישום לגבי המתלמד, לאותו בית ספר, ובעל בית הספר יבצע בו רישומים מהשלב שהגיע אליו בית הספר הקודם.

פרק רביעי: הסמכת בית ספר לעריכת מבחנים לרשיון טיס

20. בפרק זה – הגדרות
- “מבחנים” – מבחנים להוכחת ידיעה מקצועית, נסיון וכושר ביצוע לצורך קבלת רשיון טיס כמפורט בתקנות הרשיונות, כולם או מקצתם; “בית ספר מוסמך” – בית ספר מוסמך לעריכת מבחנים לרשיון טיס.
21. (א) בקשה להסמכת בית ספר או לחידוש ההסמכה של בית ספר מוסמך יש להגיש למנהל בטופס שבו יפורטו המבחנים שברצון המבקש לערוך.
- (ב) לא תינתן הסמכה לבית ספר אלא אם הוכיח המבקש, להנחת דעתו של המנהל, כי בשנה האחרונה שקדמה להגשת הבקשה לפחות שמונים אחוזים מבין המתלמידים בבית ספרו נבחנו וקיבלו רשיון טיס בלי שנכשלו בפעם הראשונה שבה נבחנו כאמור.
- (ג) הסמכת בית ספר לפי תקנה זו תיחשב חלק בלתי נפרד מרשיון בית הספר לפי תקנה 2.
- (ד) לא תחודש הסמכה אלא אם עמד המבקש בכל תנאי ההסמכה, להנחת דעתו של המנהל.
22. (א) ניתנה לבית ספר הסמכה לעריכת מבחנים, רשאי בעלו לערוך מבחנים בתנאים כאמור בתקנה זו.
- (ב) בעל בית ספר מוסמך יגיש למנהל, תוך ששים יום מיום מתן תעודת גמר, את בקשת המתלמד לרשיון טיס, בצירוף תיקו האישי ומסמכים אחרים שיש בהם כדי להראות כי המתלמד למד בהתאם לתכנית הלימודים המאושרת וכי רמת הישגיו מתאימה לרמת ההישגים הנדרשת לצורך עריכת מבחנים; המנהל רשאי, לפי שיקול דעתו, להאריך את תקופת הגשת בקשת המתלמד ליותר מששים יום.
- (ג) מצא המנהל כי מתלמד שהגיש בקשה כאמור בתקנת משנה (ב) ממלא אחר הוראות תקנות אלה, יתיר לו המנהל לגשת למבחנים בבית ספר מוסמך שבו קיבל המתלמד תעודת גמר; על אף האמור בתקנת משנה זו, רשאי המנהל להורות כי מתלמד ייבחן שלא במסגרת בית הספר שבו קיבל תעודת גמר.

(ד) לא יערוך בעל בית ספר מוסמך מבחנים אלא אם מסר למנהל מראש הודעה על מועדי המבחנים ומקומם ושמות המתלמדים הנבחרים בהם ואלא אם אישר המנהל את עריכת הבחינות כאמור.

(ה) ניגש מתלמד למבחנים כאמור ירשום בעל בית הספר בתיקון האישי את הפרטים הבאים לגבי אותו מתלמד:

(1) שם המתלמד הנבחן ושם משפחתו, מענו ומספר תעודת זהותו או דרכונו;

(2) שם הבוחן;

(3) תאריך המבחן;

(4) פרטי המבחנים;

(5) פרטי כלי הטיס בו נערך המבחן;

(6) הישגיו של המתלמד;

(7) אישור הבוחן להישגיו של המתלמד;

(8) אישור מדריך הטיס הראשי של בית הספר להישגיו של המתלמד;

(9) פרטים נוספים שדרש המנהל.

(ו) מתלמד שעמד בהצלחה במבחנים, לא יידרש להוכיח ידיעה מקצועית, נסיון או כושר ביצוע נוספים בנושאים שבהם נבחן בהצלחה.

פרק חמישי: תוקף רישיון בית ספר ותוקף הסמכת בית ספר

23. (א) הוכח למנהל כי בעל בית ספר לא מילא אחר תקנות אלה, ביטול רישיון בית ספר או הסמכה רשאי הוא לבטל את הרישיון או את ההסמכה.

(ב) בעל בית ספר יחזיר למנהל את הרישיון או ההסמכה שבוטלו, תוך חמישה ימים מיום שנשלחה אליו בדואר רשום הודעת המנהל על הביטול.

24. תקפם של רישיון בית ספר ושל הסמכה לא יעלה על תקופת תקפו של הרשיון כאמור בסעיף 2(א) לחוק שניתן לבעל בית הספר. תקפם של רישיון והסמכה

פרק ששי: הוראות כלליות

25. תחילתן של תקנות אלה היא כתום שלושה חדשים מיום פרסומן. תחילה

25. העובר על הוראה מהוראות תקנות אלה, דינו – מאסר ששה חדשים או קנס 1,000 שקלים או שניהם כאחד.	עונשין תק' תש"ם-1980
26. לתקנות אלה ייקרא "תקנות רישוי שירותי התעופה (בתי ספר להוראת טיס), תשל"א-1971".	השם
שמעון פרס שר התחבורה	כ"ד בסיון תשל"א (17 ביוני 1971)